

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№.....
..... 2018 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д
от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национални научни програми*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 1 и 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национални научни програми.

Проектното и програмното финансиране са основни инструменти на държавата както за поддържане на научния капацитет и развитие на научните изследвания в страната, така и за посрещане на обществени предизвикателства и осъществяване на държавни политики, включително и за влияние върху баланса между отделни елементи на научноизследователската и развойната дейност. Компонентите на тези политики са пряко свързани и насочени към осъществяването на приоритетите на Националната стратегия за

развитие на научните изследвания, Иновационната стратегия за интелигентна специализация и Националната стратегия за висше образование. Във визията, заложена в основата на Стратегията за развитие на научните изследвания 2017-2030 (одобрена с Решение на Министерски съвет № 282/19.05.2017 г. и е приета с Решение на Народното събрание от 07.06.2017 г.), са представени основните цели, както и конкретните мерки и инструменти за реализиране на национални програми за развитие на научния потенциал и за решаване на важни за обществото предизвикателства.

Представените с проекта на Решение на Министерския съвет национални научни програми са разработени в резултат на проведени консултации с министерства и областни администрации за идентифициране на важните за секторните политики научни дейности. Постигната е съгласуваност между висшите училища и научните организации за съвместно изпълнение на следните програми:

- Национална научна програма за информационни и комуникационни технологии за единен цифров пазар в науката, образованието и сигурността;
- Национална научна програма за нисковъглеродна енергия за транспорта и бита (ЕПЛЮС);
- Национална научна програма за опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия;
- Национална научна програма за здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот;
- Национална научна програма за културноисторическо наследство, национална памет и прогрес на обществото;
- Национална научна програма за електронно здравеопазване в България;
- Национална научна програма за репродуктивните биотехнологии в животновъдството в България;
- Национална научна програма за разработване на методология за въвеждане на NAT технология за диагностика на дарената кръв в трансфузионната система на Република България“;
- Национална научна програма за Петър Берон и наука и иновации в Европа (Петър Берон и НИЕ);
- Национална научна програма за върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука (ВИХРЕН);
- Национална научна програма за млади учени и постдокторанти.

Чрез изпълнението на националните научни програми се цели преодоляване на фрагментацията в научноизследователската система, консолидиране на научноизследователския потенциал, споделено използване на изградена инфраструктура, концентрация на финансови ресурси за решаване на важни за обществото проблеми и избягване на двойното финансиране.

В рамките на отделните тематични програми се планират изследвания на климата, водните ресурси, бедствията, цифровите технологии, технологии за електронно здравеопазване, разработване и въвеждане на методология за изследване на дарената кръв, изследвания в областта на здравословните храни и биотехнологиите, изследвания за нисковъглеродни енергийни източници и др.

Програмата за млади учени и постдокторанти цели преодоляване на миграцията в други страни или към работни места извън сферата на научните изследвания и с изпълнението ѝ следва да се постигне постепенно нарастване броя на учените до нива, средни за ЕС.

Важни цели на програмите са дългосрочната реинтеграция в български научни и научно-образователни институции, трансферът на знания и косвеното подобряване качеството на висшето образование в България.

Националните програми за върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука (Вихрен) и Петър Берон и наука и иновации в Европа (Петър Берон и НИЕ) ще позволят да се финансират на национално ниво проекти, получили висока оценка за научно качество в конкурси на Европейския научен съвет и на програмата Мария-Склодовска Кюри на Рамковата програма за научни изследвания и иновации на ЕК „Хоризонт 2020“. Чрез дейностите на тези програми ще се даде възможност и за натрупване на опит от страна на организациите бенефициенти за активно привличане на водещи изследователи от Европа в България.

Общият бюджет на националните научни програми за периода 2018-2022 г. е с индикативен размер от 61 млн. лв., разпределение по години, както следва: 2018 г. – 18,02 млн. лв.; 2019 г. – 18,09 млн. лв.; 2020 г. – 16,79 млн. лв.; 2021 г. – 6,9 млн. лв. 2022 г. – 1,2 млн. лв.

Изпълнението на програмите ще се наблюдава и координира от Министерството на образованието и науката.

Предложеният проект на акт не следва да окаже пряко въздействие върху държавния бюджет, което е видно от приложения проект на финансова обосновка съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Министерството на образованието и науката представи проектите на националните научни програми за обществено обсъждане и за междуведомствено съгласуване. Постъпилите предложения, допълнения и препоръки са взети предвид в приложените проекти на програми.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката